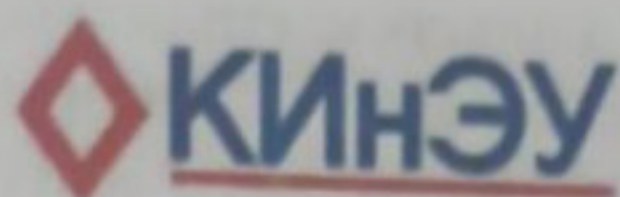

М. ДУЛАТОВ атындағы
ҚОСТАНАЙ
ИНЖЕНЕРЛІК-
ЭКОНОМИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

КОСТАНАЙСКИЙ
ИНЖЕНЕРНО-
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ
им. М. ДУЛАТОВА

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес Төрағасы

Исмаилов А.О.

Т.А.Ө.

2024 ж.

**М.ДУЛАТОВ атындағы ҚОСТАНАЙ ИНЖЕНЕРЛІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ТҮЛЕК МОДЕЛІ**

«6В11154 Туризм»

білім беру бағдарламасы бойынша қызмет көрсету саласының бакалавры

Қостанай 2024

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	4
«6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша түлек - бакалавр моделінің нормативтік-құқықтық базасы келесі құжаттарға негізделеді	
1. «6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас бөліктері.....	8
1.1 «6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасының мақсаты.....	8
1.2 Жалпы және кәсіби құзыреттер.....	8
1.3 Оқыту нәтижелері.....	9
2 Біліктілік сипаттамасы.....	10
2.1 Кәсіби қызмет саласы.....	10
2.2 Кәсіби қызметтің объектілері.....	10
2.3 Кәсіби қызметтің пәндері.....	10
2.4 Кәсіби қызмет түрлері.....	10
Қорытындылар.....	11

Кіріспе

Түлектің құзыреттілік моделі Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес келеді.

«6B11154 Туризм» мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы Еуропалық біліктілік шеңберімен келісілген Дублиндік дескрипторларға сәйкес және жұмыс берушілердің ұсынымдарын ескере отырып, ҚР нормативтік құжаттарының негізінде әзірленді. Алынған білім туризм саласындағы біліктер мен дағдылар және кәсіби құзыреттер туризм бакалаврларына Қазақстанда туризм индустриясының қалыптасуы жағдайында туристік кәсіпорын мен ұйымдардың процестерін басқаруда, еліміздің туристік-рекреациялық әлеуетін және туристік қызметтердің шетелдік нарығын зерделеуде, туристік қызмет көрсетудің заманауи әдістері мен ақпараттық технологияларды енгізуде, туристік өнімнің сапасын арттыруда, орта буын кадрларын даярлауда мүмкіндік береді туристік кәсіпорындарға арналған сілтемелер.

Кәсіби құзыреттіліктермен қатар білім, білік және дағдыларды алу осы білім беру бағдарламасының бірегейлігі болып табылады, бұл түлекке оларды кәсіби қызметінде қолдануға мүмкіндік береді.

- Туристік топтардың келуі және кетуі бойынша ақпараттық деректер базасын жинау, жүйелеу және жүргізу және экскурсиялық қызметтерге экскурсанттардың (туристердің) қажеттіліктерін талдау;

- Топтардың кездесуін ұйымдастыру, туристерді орналастыру (келген туристер үшін);

- Туристермен әңгімелесу жүргізу (тур бағдарламасы бойынша кешенді ақпарат беру), қажет болған жағдайда аудармашының міндеттерін орындау;

- Жобаның жұмысын (мазмұнын) басқару;

- Кіру, шығу, турларды ұйымдастыру;

- Маршрутта туристердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

- Туристік өнімдердің сатылуын және сатудан кейінгі қызмет көрсетуін бақылау.

Білім беру бағдарламасы теориялық білімі де, практикалық дағдылары да бар мамандарды даярлауға бағытталған. Бағдарлама туристік индустрияның негізгі аспектілерін, соның ішінде оның экономикалық, әлеуметтік және экологиялық өлшемдерін қамтиды. Бұл студенттерге туризм және қонақжайлылық саласындағы жұмыс туралы жан-жақты түсінік алуға мүмкіндік береді.

Бағдарлама практикалық сабақтарды қамтиды. Бұл студенттерге алған білімдерін іс жүзінде қолдануға және нақты жағдайда кәсіби дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

Шығармашылық пен инновациялық ойлауды ынталандыру білім алушылар жаңа туристік өнімдер мен қызметтерді әзірлеуге

ынталандырылады, бұл олардың кәсіпкерлік дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Білім беру бағдарламасының бірегейлігі Ұлттық біліктілік жүйесіне (салалық біліктілік шеңбері, кәсіптік стандарттар, Қазақстан Республикасындағы жаңа кәсіптер мен құзыреттер атласы және т.б.), сондай-ақ Дублиндік дескрипторларға сәйкес қалыптастырылған оқыту нәтижелерімен айқындалады. Білім беру бағдарламасы өңірдің салалық бағытына байланысты кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру арқылы өңірдің де, тұтастай алғанда елдің де туризм саласында кең бейінді маман даярлауға бағытталған.

«6В11154 Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша түлек - бакалавр моделінің нормативтік-құқықтық базасы келесі құжаттарға негізделеді

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III заңы.
2. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы № 4 бұйрығы.
3. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 13 қазандағы № 569 бұйрығы.
4. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы.
5. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы.
6. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы.
7. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы.
8. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі Нұсқаулық. ҚР ҒЖБМ жоғары білім беруді дамыту ұлттық орталығы директорының 04.05.2023 жылғы №601 н/к бұйрығына 1-қосымша.
9. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында іске асыратын білім беру бағдарламаларының тізілімін жүргізу қағидалары, сондай-ақ білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу мен одан алып тастау негіздерін бекіту туралы»

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 12 қазандағы № 106 бұйрығы.

10. «Атамекен» Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының сайтында орналастырылған Кәсіби Стандарттар мен салалық біліктілік шеңберлері:
 - Кәсіби стандарт: "экскурсиялық қызметтер көрсету" – «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының міндетін атқарушының 06.12.2022 ж. № 224 бұйрығына №48 қосымша (сілтеме: <https://atameken.kz/ru/pages/1540-professional-nye-standarty>)
 - Кәсіби стандарт: «Туристік қызметтер көрсету» - «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының міндетін атқарушының 06.12.2022 ж. №224 бұйрығына № 47 қосымша (сілтеме <https://atameken.kz/ru/pages/1540-professional-nye-standarty>).
 - Кәсіби стандарт: «Кіру және ішкі туризм саласындағы туристік қызметтерді ұйымдастыру» - «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының міндетін атқарушының 06.12.2022 ж. № 224 бұйрығына №44 қосымша (сілтеме: <https://atameken.kz/ru/pages/1540-professional-nye-standarty>).
 - Кәсіби стандарт: «Туризм» - «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма Төрағасының 2017 жылғы 17 қаңтардағы № 3 бұйрығына № 1 қосымша (сілтеме: <https://atameken.kz/ru/pages/1540-professional-nye-standarty>)
 - Кәсіби стандарт: «Туризмнің белсенді түрлерін ұйымдастыру және өткізу» - «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының міндетін атқарушының 06.12.2022 ж. №224 бұйрығына № 38 қосымша (сілтеме: <https://atameken.kz/ru/pages/1540-professional-nye-standarty>)
11. Қазақстан Республикасындағы жаңа кәсіптер мен кұзыреттер Атласы (сілтеме: <https://www.enbek.kz/atlas/ru/industry/5> Туристік дестинациялардың бренд-менеджері).

1. «6В11154 Туризм» білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас бөліктері

1.1. «6В11154 Туризм» білім беру бағдарламасының мақсаты

Туристердің әртүрлі санаттарын тарту үшін отандық және шетелдік нарықтарда заманауи технологияларды пайдалана отырып, кіру, шығу және ішкі турларды ұйымдастыру, әзірлеу және өткізу мәселелерін шешуге қабілетті қызмет көрсету саласындағы бакалаврларды даярлау.

1.2. Жалпы және кәсіби құзыреттер

6В111 «Академиялық бакалавр» біліктілігі бар қызмет көрсету саласы мамандығы бойынша түлек пәнді немесе курсты аяқтаған кезде құзыреттілікке ие болуы және талаптарды көрсетуі керек.

«6В11154 Туризм» білім беру бағдарламасының жалпы (ЖК) және кәсіби (КҚ) құзыреттерінің тізімі:

Жалпы құзыреттер

ЖК1-Қазіргі тарихтың негізгі оқиғалары туралы тарихи білімдерді, ғылыми дүниетаным мен азаматтық ұстанымды қалыптастыратын ақпараттық–коммуникациялық технологияларды жүйелеу;

ЖК2- Студенттердің әлеуметтанулық, саясаттанулық, мәдениеттанулық және психологиялық ақпаратты алудың негізгі көздері мен әдістерін меңгеруі;

ЖК3- Мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жасау қабілеттерін дамытады;

ЖК4- Өз өмірі мен қызметінің барлық салаларында заманауи ақпараттық–коммуникациялық технологияларды меңгеру және пайдалану арқылы ақпараттық сауаттылықты дамытуға ықпал ету;

ЖК5- Толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметті қамтамасыз ету үшін дене шынықтыру дайындығы мен денсаулықты нығайтудың тиісті деңгейі туралы егжей-тегжейлі білім мен түсінікке ие болу;

ЖК6- Тұлғада мәдениетаралық қарым-қатынас жасау қабілеті ретінде мәдениетаралық құзыреттілікті қалыптастыру.

Кәсіби құзыреттер:

КҚ1- Оқытылатын салада білімі мен түсінігін көрсету, туризм саласындағы озық білімдерге негізделген;

КҚ2- Білімдері мен түсініктерін кәсіби деңгейде қолдану, туризм саласындағы дәлелдерді тұжырымдау және мәселелерді шешу;

КҚ3- Өз бетінше жалғастыру үшін қажеттісін қолдану туризм саласында одан әрі оқыту;

КҚ4- Туризм саласындағы фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктерді білу мен түсінуді қолдану;

КҚ5- Мәдениет және туризм ұйымдары мен мекемелерінің қызметі тақырыбында тарихи-мәдени және тарихи-өлкетану аспектілерін ақпараттық қамтамасыз етуді әзірлеу дағдыларына ие болу;

КҚ6- Елдің тарихи-мәдени мұрасын, отандық және халықаралық туризмнің әлеуметтік маңызды мәселелерін ескере отырып, туристік маршруттар мен бағдарламаларды жоспарлау және әзірлеу мүмкіндігі;

КҚ7- Фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және күрделі мәселелерді білу мен түсінуді қолдану туризм саласындағы олардың арасындағы тәуелділіктер.

1.3. Оқыту нәтижелері

1. Іскерлік қарым-қатынас мәдениетінің психологиялық аспектілеріне сүйене отырып, мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша түрде өз пікірін дәлелді түрде білдіре отырып, жаһандық, алуан түрлі кәсіби қоғамдастықта тіл табыса білу.

2. Бастамашылық пен жауапкершілікті таныта отырып, кәсіпкерлік тәсілдерді, орнықты даму және тіршілік қауіпсіздігі мақсаттарын іске асыра отырып, туризм саласында оңтайлы шешімдер қабылдауға қабілетті

3. Жобалық басқару әдіснамасына және ғылым жетістіктеріне, қаржылық сауаттылыққа, кәсіпкерлік қасиеттерге сүйене отырып, ұжымда сан алуан рөлдерді атқара отырып, туризм саласындағы жобаларды жүзеге асырады және сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет етеді.

4. Инфрақұрылымды, логистиканың, туристік кластерлердің ерекшелігін ескере отырып және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ете отырып, туристік бизнес субъектілерінің қызметін ұйымдастырады

5. Компанияның туристік өнімін пакеттеуді және сатуды жүзеге асыра отырып, туристік өнімді ілгерілетуге қатыса отырып, цифрлық технологияларды қолдана отырып, кіріс және ішкі турлар, туроператорлар бойынша дерекқорларды қалыптастыруға қабілетті

6. Құқықтық және этикалық нормаларды ескере отырып, стратегиялардың іске асырылуын қамтамасыз ете отырып, әртүрлі командаларды құра отырып, туристік бизнес субъектілерінің персоналымен жұмыс істеудің тәсілдері мен әдістерін меңгереді

7. Туристік-рекреациялық ресурстарды бағалай отырып, сервистік қызметті жүзеге асыру үшін бизнес-процестерді қолдана отырып, туристік өнімдер мен қызметтерді жылжытудың маркетингтік стратегияларын әзірлейді

8. Туристік, экскурсиялық, туристік-спорттық, өлкетану маршруттарын қалыптастыру мақсатында Қазақстан Республикасы аймақтарының туристік-рекреациялық әлеуетін зерделеу кезінде қажетті туризм және туристік аудандастыру саласындағы білімі мен түсінігін көрсетеді

9. Елдің мәдени- тарихи, киелі жерлерін, экологиялық және этникалық аспектілерін ескере отырып, кіру, шығу және ішкі туризм турларының, экскурсиялық маршруттардың әртүрлі түрлерін әзірлеуге қабілетті.

10. Барлық кезеңдерде қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, туризмнің белсенді түрлері саласында оқу-жаттығу процестерін тиімді жүргізудің әдістері мен тәсілдерін меңгереді.

2. Біліктілік сипаттамасы

2.1. Кәсіби қызмет саласы

«6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасы бойынша бакалавр біліктілігін алғаннан кейін.

Түлек өзін өндірістік ұйымдарда табысты жүзеге асыра алады:

- туристік агенттіктер;
- туроператорлық компаниялар;
- қонақ үй бизнесі;
- туристік индустрия мамандарын даярлау орталықтары;
- авиабилеттерді брондауды жүзеге асыратын ұйымдар;
- экскурсиялық бюролар;
- бос уақытты ұйымдастыру бойынша кәсіпорындар және т.б.

2.2. Кәсіби қызметтің объектілері

- туризмді ұйымдастырумен байланысты мемлекеттік басқару органдары (министрліктер, әкімдіктер, олардың аймақтық бөлімшелері мен құрылымдары);
- туристік бизнеспен айналысатын мемлекеттік және жеке компаниялар;
- туристік бейіндегі консалтингтік компаниялар;
- туристік кәсіпорындардың маркетингтік қызметтері;
- туризм инфрақұрылымының объектілері;
- туризмді дамыту мәселелерін зерттеумен айналысатын ғылыми-зерттеу ұйымдары;
- туристік қызметтерді ішкі және сыртқы нарыққа жылжытумен айналысатын жарнама агенттіктері;
- төтенше жағдайлар министрлігі жүйесінің ұйымдары;
- қызметі туризм индустриясымен байланысты басқа ұйымдар мен компаниялар.

2.3. Кәсіптік қызметтің пәндері

«Туризм» білім беру бағдарламасы аясындағы кәсіптік қызмет пәндеріне туристік маршруттарды, қонақ үй және мейрамхана қызметтерін әзірлеу және басқару, сондай-ақ экскурсиялық бағдарламаларды ұйымдастыру кіреді. Сондай-ақ туризм маркетингі мен жарнамасы, ақпараттық технологияларды пайдалану, тұтынушыларға қызмет көрсетудің жоғары деңгейін қамтамасыз ету және туристік қызметтер нарығын талдау маңызды.

2.4. Кәсіби қызмет түрлері

Кәсіби қызметтің түрлері мыналар болуы мүмкін:

- ұйымдастырушылық-басқарушылық қызмет;
- өндірістік-технологиялық қызмет;
- сервистік-пайдалану:
- ұйымдастырушылық жобалау;
- туристік-рекреациялық қызмет;
- ғылыми-зерттеу қызметі;
- білім беру немесе педагогикалық қызмет

Қорытынды

«6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасы түлегінің кәсіби қызметінің мазмұны:

Міндеттер мен жауапкершіліктердің кең ауқымы. Түлектер туристік қызметтерді жоспарлаумен және ұйымдастырумен, тұтынушылардың мүдделерін ескеретін маршруттар мен бағдарламаларды әзірлеумен айналысады. Маңызды аспект туристік жобаларды басқару болып табылады, мұнда түлек маркетинг пен қызмет көрсетуді қоса алғанда, іске асырудың барлық кезеңдерін үйлестіреді.

Нарықты және тұтынушылардың сұранысын талдау туристік өнімдерді табысты жылжытуға ықпал ететін тенденциялар мен жаңа мүмкіндіктерді анықтауға көмектеседі.

Сондай-ақ, түлек қызмет көрсету сапасын қамтамасыз етеді, стандарттарды бақылайды және қызмет көрсету деңгейін жақсарту үшін тұтынушылардың пікірлерімен жұмыс істейді. Қонақ үйлер мен көлік компаниялары сияқты серіктестермен және жеткізушілермен өзара әрекеттесу оның қызметінің ажырамас бөлігі болып табылады. Жұмыста заманауи технологияларды, соның ішінде процестерді оңтайландыруға арналған ақпараттық жүйелерді қолдану маңызды рөл атқарады. Соңында, түлек мәдени мұра мен тұрақты туризмді белсенді түрде қолдап, тұтынушыларды жергілікті ерекшеліктер мен мәдениетке үйретеді. Жалпы, оның жұмысы оң туристік тәжірибені қалыптастыруға және туризм индустриясын дамытуға бағытталған.

Туризм индустриясы әртүрлі кәсіптерді ұсынады, ал жұмыс берушілер жобаларды басқару, маркетинг және тұтынушыларға қызмет көрсету салаларында практикалық дағдылары бар үміткерлерді іздейді. Тұрақты дамудың заманауи тенденциялары экологиялық және әлеуметтік жауапты тәжірибелерді жүзеге асыруға қабілетті мамандарды талап етеді. Клиенттердің қызмет көрсету сапасына қойылатын талаптарының артуы қызмет көрсетудің жоғары деңгейін қамтамасыз ете алатын кадрларды даярлаудың маңыздылығын көрсетеді. Осы факторлардың барлығы «6B11154 Туризм» білім беру бағдарламасын өзекті және динамикалық өзгермелі ортада мамандарды даярлау үшін қажет етеді.